

Stowarzyszenie Instytut Śląski

Państwowy Instytut Naukowy
Instytut Śląski w Opolu

SPÓR Marek Mazurkiewicz O PAMIĘĆ

Polityczne następstwa
powojennych wysiedleń Niemców
w pozimnowojennych relacjach
polsko-niemieckich
i czesko-niemieckich

A- 6'485'185

Universitätsbibliothek Bern
Schweizerische
Osteuropabibliothek

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa • Opole 2015

Mazurkiewicz, Marek
Spór o pamięć?

digitalisiert durch:
IDS Basel Bern

Spis treści

Wykaz najważniejszych skrótów	7
Przedmowa	9
<i>Rozdział I</i>	
Wysiedlenia. Odsun. Wypędzenia	27
1. Proces usuwania ludności niemieckiej z Polski i Czechosłowacji po II wojnie światowej	27
2. Polskie, czeskie i niemieckie różnice w terminologii dotyczącej powojennych masowych przemieszczeń ludności	37
<i>Rozdział II</i>	
Polityczne następstwa powojennych wysiedleń Niemców w polityce zagranicznej RFN, Polski i Czechosłowacji w latach 1949–1989	56
1. Konfrontacja (1949–1969)	56
2. Normalizacja w cieniu międzyblokowej rywalizacji (1970–1989) . . .	69
<i>Rozdział III</i>	
Reorientacja stosunków polsko-niemieckich i czechosłowacko-niemieckich po 1989 roku	84
1. Niemcy w polityce zagranicznej III RP i Czechosłowacji/Republiki Czeskiej	84
2. Polska i Czechosłowacja/Republika Czeska w polityce zagranicznej Republiki Federalnej Niemiec	99
<i>Rozdział IV</i>	
Uwarunkowania historyczne we współczesnych stosunkach polsko- -niemieckich i czesko-niemieckich	108
1. Podstawowe różnice w postrzeganiu wspólnej historii	108
2. Spór o pamięć o powojennych wysiedleniach ludności niemieckiej . .	130
<i>Rozdział V</i>	
Roszczenia majątkowe obywateli Niemiec wobec Polski i Czech jako problem wzajemnych stosunków	145
1. Upadek bloku wschodniego a działalność niemieckich organizacji wysiedlonych	145
2. Kwestia cywilnoprawnych roszczeń obywateli niemieckich względem Polski i Czech w kontekście akcesji tych krajów do Unii Europejskiej .	159

*Rozdział VI***Kontrowersje wokół budowy miejsc pamięci powojennych wysiedleń**

Niemców	185
1. Centrum przeciwko Wypędzeniom	185
2. „Widoczny znak”	201
3. Inne formy upamiętnienia wysiedleń	222

Zakończenie	228
-----------------------	-----

Aneksy	234
------------------	-----

1. Karta Niemieckich Wypędzonych ze Stron Ojczystych (tłumaczenie polskie)	234
2. Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci w Chrystusowym Urzędzie Pastorskim Konferencji Episkopatu Polski (fragmenty) . . .	235
3. Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy z 14 listopada 1990 r.	238
4. Przemówienie ministra spraw zagranicznych Władysława Bartoszewskiego wygłoszone podczas specjalnej sesji Bundestagu i Bundesratu w Bonn w dniu 28 kwietnia 1995 r. (fragmenty)	240

Bibliografia	245
------------------------	-----

Streszczenie	266
------------------------	-----

Shrnutí	268
-------------------	-----

Zusammenfassung	272
---------------------------	-----

Indeks osobowy	277
--------------------------	-----